

Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18996>

Özet

Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeği (ÇADÖ), çocuklarda **anksiyete duyarlılık** düzeylerini ölçmek amacıyla Türk kültürüne uyarlanmış psikometrik bir araçtır. Bu uyarılma çalışması, orijinal ölçeğin 15 maddeden ve üç alt boyuttan oluşan yapısal güvenirlik ve geçerlilik analizlerini içermektedir. Ölçek, özellikle anksiyete belirtilerinin fiziksel, psikolojik ve sosyal sonuçlarına dair korkulara değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Uyarılma sürecinde, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı yüksek (.87) olduğu ve faktör yapısının **açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri** ile doğrulandığı tespit edilmiştir. ÇADÖ, çocukluk çağı anksiyete bozukluklarının risk faktörlerini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeği, **anksiyete duyarlılık**, çocuklar, psikometrik **uyarlama**, **faktör analizi**, iç tutarlılık, sosyal kaygı.

Yazarlar

Şmail Seçer, A. Gülbahçe

Amaç

Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeği'nin temel amacı, çocukların anksiyete belirtilerine karşı gösterdikleri hassasiyet veya korku düzeylerini belirlemektir. Bu **duyarlılık**, bedensel, bilişsel ve sosyal boyutlarda potansiyel tehlike olarak algılanan durumlara verilen tepkileri ölçmeyi hedefler.

Ölçek, anksiyete duyarlılığının bilişsel bir eğilim olarak anksiyete bozukluklarının gelişimindeki rolünü incelemek için tasarlanmıştır. Klinik ve araştırma ortamlarında çocukluk çağı **anksiyete bozukluklarının** etiolojisini ve gelişimini anlamada önemli bir araç olarak kullanılır.

Yapı

Ölçek, **Anksiyete Duyarlılık** (AD) yapısını ölçmektedir. AD, bireyin anksiyete belirtilerini (örn. kalp çarpıntısı, nefes darlığı) tehlikeli veya zararlı sonuçlara yol açacağına dair yanlış inançları nedeniyle yaşadığı korku olarak tanımlanır. Bu yapı, anksiyete bozukluklarının temel risk faktörlerinden biri olarak kabul edilir.

ÇADÖ'nün Türk kültürüne uyarlanmış formu, bu yapıyı üç ana faktör altında incelemektedir:

Fiziksel Duyarlılık: Bedenle ilgili duyuların (hızlı kalp atması, baş dönmesi) tehlikeli sonuçlar

doğuracağına dair korku.

Psikolojik Duyarlılık: Kontrolü kaybetme, delirme veya anormal düşünce süreçlerine sahip olma korkusu.

Sosyal Kaygı: Anksiyete belirtilerinin başkalar tarafından fark edilmesi ve olumsuz değerlendirilme korkusu.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerliliği, hem açılmaya c faktör analizi (AFA) hem de doğrulamaya c faktör analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Bu analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk kültüründeki örnekleme de doğrulandığını göstermiştir.

Elde edilen bulgular, 15 maddelik üç faktörlü yapının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ve ölçeğin amaçladığı psikolojik yapıyı geçerli bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir. Bu sonuçlar, ÇADÖ'nün Türkiye'deki çocuk popülasyonunda anksiyete duyarlılığını ölçmek için uygun bir araç olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeği'nin (ÇADÖ) güvenilirlik analizleri, yüksek düzeyde **iç tutarlılık** sergilemiştir. Ölçeğin tamamı için hesaplanan genel iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) **.87** olarak bulunmuştur.

Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin iç tutarlılık katsayıları ise aşağıdaki gibidir:

Fiziksel Duyarlılık Alt Boyutu: .82

Psikolojik Duyarlılık Alt Boyutu: .73

Sosyal Kaygı Alt Boyutu: .71

Bu katsayılar, alt boyutların da kabul edilebilir düzeyde güvenilir olduğunu ve maddelerin ilgili faktörleri tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışması sonucunda, ölçeğin yapısı 15 madde ve üç temel faktörden oluşacak şekilde belirlenmiştir. Bu faktörler, anksiyete duyarlılığını farklı bileşenlerini temsil etmektedir:

Fiziksel Duyarlılık: 5 madde

Psikolojik Duyarlılık: 8 madde

Sosyal Kaygı: 3 madde

Hem Açılmaya c **Faktör Analizi** (AFA) hem de Doğrulama c Faktör Analizi (DFA) sonuçları, bu

üç faktörlü yapının Türk örnekleminde orijinal yapıyı koruduğunu ve istatistiksel olarak anlamlı uyum indekslerine sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Araç

Test Türü: Uyarılama

Format: 15 maddelik, üç faktörlü yapıya sahip bir ölçektir. Cevaplar 5'li **Likert** tipi derecelendirme sistemi kullanılarak toplanmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: Okul çağındaki çocuklar.

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türk kültüründe ilkököl ve ortaoköl öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel raporlama esasına dayalı, 5'li **Likert** tipi yanıt formatı (Örn: Hiçbir zaman - Her zaman). Derecelendirme, bireyin anksiyete belirtileri hakkındaki korku veya endişe düzeyini yansıtır.

Anahtar Kelimeler

ÇADÖ, **iç tutarlılık**, Fiziksel duyarlılık, Psikolojik duyarlılık, Sosyal kaygı, psikometri, **derecelendirme**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresi: ismail.secer@atauni.edu.tr

Yazın Adresi: İsmail Seçer, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Test Yayı: Uyarılama çalışması 2013 yılında yayımlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı, çoğaltılması ve ticari olmayan akademik amaçlarla kullanımı için sorumlu yazar İsmail Seçer ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Seçer, ?. ve Gülbahçe, A. (2013). Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması: Güvenirlik ve geçerlilik çalışması. *Middle Eastern & African Journal of Educational Research*, 3, 91-106.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [cocuklarda-anksiyete-duyarlilik-olcegi-toad.pdf](#)

Çocuklarda Anksiyete Duyarlılık Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 15 madde ve üç faktörden oluşmaktadır:

Fiziksel duyarlık (5m)

Psikolojik duyarlık (8m)

Sosyal kaygı (3m)